

SYLKYKUPPI

Jussi Halla-aho, 42, seisoo maanantiaamuna odottamassa eduskunnan pikkuparlamentin eteistilassa. Hän kertoo olevansa joka paikassa etujassa.

– Ajankäytön hallinta on minulle ongelma. Olen tapaamisissa jopa kymmeniä minuutteja etujassa. Portaissa vastaan tulee kokouksen kansanedustaja Lasse Männistö, joka tervehtii Halla-ahoa. Aivan kaikki eivät häntä eduskunnassa moikkaile.

– Aina on joihin huonosti käyttäytyviä ihmisiä. Yleisesti tulen hyvin toimeen eri puolueiden edustajien kanssa.

HALLA-AHO (PS.) nousi nopeasti valtakunnalliseen julkisuuteen päästyään vuonna 2008 Helsingin kaupunginvaltuustoon yli 3 000 äänellä. Hän oli kerännyt kannatuksensa maahanmuuttoon ja monikulttuurisuuteen kriittisesti suhtautuvan bloginsa kautta.

Monille tuntematon varhaiskeski-ikäinen, ujon oloinen ja kaljuuntuva mies nousi hetkessä Suomen googletetuimmaksi ihmiseksi.

Halla-ahon keskeisenä väitteenä on, että maahanmuutto on taloudellinen ja sosiaalinen uhka. Monet Suomeen tulevat eivät kunnioita eurooppalaisia perusarvoja, joihin Halla-aho lukee poliittisen moniarvoisuuden ja maallisen yhteiskuntajärjestyksen.

– Useat maahanmuuttajat eivät sopeudu työelämään vaan rasittavat yhteiskuntaa työttöminä ja jopa rikollisina, Halla-aho painottaa.

PERINTEISEN MEDIAN reaktio maahanmuuttokriittisillä näkemyksillä kannatusta hankkineeseen poliittikkoon oli voimakas. Se voimistui, kun Halla-aho valittiin eduskuntaan kaksi ja puoli vuotta myöhemmin.

– Toimittajia ärsytti, että pääsin sisään sarnapuolelta, ilman heidän apuaan tai hyväksyntäänsä. Minun ja perussuomalaisten kannatuksen nousu on nähty sellaiseksi poikkeustilaksi, jossa kaikki on sallittua.

Esiin nostettiin Halla-ahon vuosikymmenen takaisia nettikirjoituksia sekä muiden kirjoittamia, rasistisina pidettyjä tekstejä, joita Halla-aho oli linkittänyt nettisivuilleen.

Halla-ahoa vaadittiin kommentoimaan ja puheenjohtaja Soinia tuomitsemaan.

JULKISEN SANAN neuvosto on saanut useita kanteluita Halla-aholta häntä käsittelevistä kirjoituksista. Yksi niistä on tullut hyvän journalistisen tavan vastaiseksi.

Mies valitsee sitä, että hänen kommenttejaan on irrotettu asiayhteydestä ja hänen sarkasminsa on ymmärretty kirjaimellisesti.

Halla-aho syyttää vastustajiaan politiikka- ja mediassa pyrkimyksensä tuhota hänen poliittinen elämänsä.

– Kanssani eri tavalla ajattelevat toimittajat pettyivät, kun en reagoinut heidän toivomallaan tavalla. En saanut hermoromahdusta tai sydänkohtausta. Minulla on lapsuudesta ja nuoruudesta pitkä siilipuolustuksen perinne, joka on valmistanut tähän.

HALLA-AHO ON yksi Suomen vihatuimmista miehistä. Päivittäin hän saa sähköposteja, joissa häntä luonnehditaan ”vitun idiootiksi” tai ”paskaksi jätkäksi”. Turun-reissulla nuori nainen yritti sylkeä Halla-ahon päälle. Tappouhkauksia tulee puolenkymmentä vuodessa.

Halla-ahon mukaan poliisi ei aina ota vakavasti hänen rikosilmoituksiaan.

– Kerran sain viestin, jossa sanottiin, että kannattaa varoa liikkumista pimeällä kadulla. Helsingin poliisista vastattiin: on yleisesti tiedossa oleva tosiasia, että pimeällä liikkuminen voi olla vaarallista. Mielestäni se kuulosti vittuilulta.

JOTKUT KUTSUVAT Halla-ahoa Mestariksi, sillä hänestä on tullut niin sanotun maahanmuuttokriittisen liikkeen messias. Miehen itsensä mielestä se on huono viesti.

– En oikein pidä yhden ihmisen nostamisesta kepin nokkaan hyvässä tai pahassa. Vierastan huomion kohteena olemista enkä erityisesti pidä omasta äänestäni tai naamastani.

– Toisinaan huvittaa, että vaikka sanoisin joihin vähemmän viisasta, jotkut kannattajistani löytävät sanomisestani joihin nerokasta.

JUSSI HALLA-AHO syntyi Tampereella 1971. Hänen työväenluokkaisessa perheessään kärsittiin alkoholiongelmasta. Vanhemmat erosivat ainoan lapsen ollessa 12-vuotias.

Yläasteaikansa Halla-aho luonnehtii ”aikamoiseksi helvetiksi”.

– Tunsin olevani sadistisen kiusaamisen kohteena. Opin vetäytymään sellaisen kuplan sisään, missä mikään ei hetkauta millään tavalla.

Tuona aikana hänellä ei ollut juurikaan normaaleja ihmissuhteita. Ikätoverit keskeytyivät ulossulkemiseen, haukkumiseen, tönimiseen, lyömiseen.

– Kun joutuu tietoisesti tappamaan tiettyjä kytkentöjä itsessään, se vaikeuttaa toisen ihmisen asemaan asettumista: ei pysty ottamaan kaikenlaisia turhaa ruikutusta kovin vakavasti. Tämä on johtanut kynniseen suhtautumiseen pienistä asioista uhrituista, marittuista ja kauhistuttavista kohtaan. Heitä nyky maailmassa on riittämiin.

JUSSI HALLA-AHO ON KASVANUT KOULUKIUSATUSTA POJASTA PUOLEN KANSAN HALVEKSIMAKSI POLIITIKOKSI.

TEKSTI PEKKA VAHVANEN
KUVAT TERHI KORHONEN

YLÄASTEELTA pääseminen oli Halla-aholle vapauttavaa: hän pystyi tutustumaan tasavertaisena uusiin ihmisiin, aloittamaan puhtaalla pöydällä.

– Poliittikkaan tultuani koin jälleen ilmiön, jonka luulin olevan vain puberteetti-ikäisten juttu: muut kerääntyvät rinkiin sylkemään yhden ihmisen päälle. Koin kosmisen luokan petyksen aikuisten ihmisten maailmaan. Opittuun siilipuolustukseen oli luontevaa palata.

Halla-aho pitää itsestään selvänä, että hänen puheensa koulukiusaamisesta tulkitaan poliittisesti motivoituneeksi ruikutukseksi.

– En koe kiusaamisesta puhumista vaikeaksi, mutta aina on riski, millaisia tulkintoja tästä tehdään. Säälin kerjääminen on nykyään niin muodikasta.

LUKIOONPÄÄSY avautui kymppi luokan jälkeen. Kaksi laudaturia kirjoittanut Halla-aho päätyi siviilipalveluksen jälkeen tarjoilijakouluun ja alan töihin. 1990-luvun alun loma-aikana työt olivat tilapäisiä ja epävarmoja.

Pikkuhiljaa hän ymmärsi, ettei ole tarpeeksi sosiaalinen tarjoilijan ammattiin. Lukuhommat alkoivat kiinnostaa. Neuvostoliiton hajoaminen oli Halla-aholle erityisen merkityksellinen asia. Hän alkoi opiskella slaavilaisia kieliä omatoimisesti ja pääsi opiskelemaan venäjää Helsingin yliopistoon 1995. Opintojen aikana hän kiinnostui yhä enemmän historiallisista slaavilaisista kielistä, joihin liittyvä väitöskirja valmistui vuonna 2006.

UUOSITUHANNEN ALUSSA Halla-aho oli tutkijana ja tuntiopettajana. Kun hän alkoi kirjoittaa maahanmuutosta kotisivuillaan vuonna 2003, yliopiston sisältä tuli paljon negatiivista palautetta.

Tohtoriksi valmistumisen jälkeen Halla-aho ei saanut töitä yliopistosta. Hän uskoo sen johtuneen osittain mielipiteistään.

– On masentavan yleistä tämän päivän yliopistomaailmassa, että ihmisten mielipiteiden sopivuus on tärkeämpää kuin pätevyys, hän sanoo.

REAKTIOT HALLA-AHON ensimmäisiin kirjoituksiin saivat hänet vakuuttamaan siitä, että maahanmuutosta ja monikulttuurisuudesta on välttämätöntä keskustella.

– On huvittavaa, että olen edennyt politiikassa toimintani herättämien vastareaktioiden ajamana. Tuskin olisin ruvennut pitämään blogia, jos kotisivujeni kirjoituksiin ei olisi reagoitu niin ylimitoitetusti. En olisi päässyt eduskuntaan, jos minua ei olisi voimaperäisesti vastustettu arvovaltaisilla tahoilla.

EDUSKUNTAAN HALLA-AHO äänestettiin yli 15 000 äänellä. Hän nousi puheenjohtajaksi hallintovaluokuntaan, joka käsittelee muun muassa maahanmuuttokysymyksiä.

Monessa puolueessa valinnasta ei pidetty. Lopulta Halla-aho painostettiin luopumaan puheenjohtajuudesta, kun korkein oikeus tuomitsi hänet vuoden 2008 blogikirjoituksesta kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Alemmissa oikeusasteissa hänet oli tuomittu vain uskonrauhan rikkomisesta.

Kirjoituksessaan Halla-aho kritisoi suhtautumistapaa, jonka mukaan suomalaisiin voi liittää negatiivisia kansallisia ominaispiirteitä mutta esimerkiksi somaleihin ei.

Halla-aho erosi itse, koska ei halunnut erottamis päätöksensä menevän eduskunnan suuren salin äänestykseen.

– En olisi nähnyt sitä ninkään nolona minulle vaan talle talolle.

Halla-aho on kannellut tuomiostaan Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen.

PERUSSUOMALAISSAKAAN Halla-ahon rooli ei ole ollut ongelmaton. Aluksi sitoutumattomana puolueen listalla ehdolla olleesta Halla-ahosta tuli virallisesti puolueen jäsen vasta vuonna 2010.

Eurovaaleissa 2009 häntä ei huolitettu perussuomalaisten ehdokaslistalle.

Halla-ahon kannattajat keräsivät tarvittavat kannattajakortit, jotta maahanmuuttokriittisen liikkeen nokkamies voisi asettua

ehdolle. Siinä vaiheessa puolue olisi voinut hajaantua.

– Ainakin sillä tavalla, että minä ja joukko kannattajiani olisimme siitä lähteneet. Sitä on täysin mahdotonta arvioida, kuinka suuri joukko se olisi ollut.

EUROVAALIT JÄIVÄT väliin, mutta siinä Halla-aho teki mielestään oikean ratkaisun.

– Minun lisäksi kannattajani olisivat jääneet tyhjän päälle seuraavissa eduskuntavaaleissa.

Halla-aho kritisoi perussuomalaisia liian heikosta itsetunnosta: median vaatimuksista suostutaan ottamaan kantaa yksittäisten kansanedustajien tai kunnanvaltuutettujen tekemisiin.

– Kaikkien puolueen jäsenten toimia tai sanoja ei ole mitään syytä kommentoida puheenjohtajatasolla. Ei **Jutta Urpilainen** kommentoi Oulun SDP:n islamistisen varavaltuutetun **Abdul Mannanin** naisten ja homoseksuaalien oikeuksia polkevia kommentteja. Joskus panikoimme ulkoisen paineen edessä, ehkä puolueemme lyhyen historian takia.

PERUSSUOMALAISET OVAT Halla-ahon mielestä pystyneet muuttamaan hallituksen linjaa Euroopan unioniin ja maahanmuuttoon liittyen.

– Valtapuolueet kilpailevat nyt osittain samoista äänistä kuin me. Siksi niiden pitää ottaa huomioon kansalaisten huoli maahanmuuton lieveilmiöistä. Viimeisten viiden vuoden aikana negatiivista kehitystä on selvästi hidastettu.

Tulevaisuuden poliittisista haaveistaan ja tavoitteistaan Halla-aho on hiljaa. Hän ei ole sulkenut pois puolueen puheenjohtajuutta pitkällä tähtäimellä, muttei haasta Soinia tänä kesänä.

LOUNASAIKA LÄHESTYY, mutta Halla-aho ei suuntaa eduskunnan ruokalaan.

– Minulla on omat eväät työhuoneella, Halla-aho sanoo.

– Perheessämme muut pystyvät heittämään ruokaa pois, minä en. Syön usein toisissa eiliset ruuat.

Halla-ahon perheeseen kuuluu **Hilla**-vaimon lisäksi kolme lasta.

HAASTATTELUN päätteeksi Halla-aho poseeraa kiusaantuneen oloisena kameralle – ja sanoo, ettei ikinä totu siihen.

Hän jää pieneen työhuoneeseensa syömään eilistä kananpoipoa. Yksin. ■